

Β' ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

- Το 1823 στη Β' Εθνοσυνέλευση στο Αστρο της Κυνουρίας λήφθηκε ο Νόμος της Επιδαύρου, δηλαδή το Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος. Σε αυτήν την Εθνοσυνέλευση αναθεωρήθηκε το Πολίτευμα και προστέθηκαν δύο νέα άρθρα σχετικά με την παιδεία:

Άρθρο λζ': «Η δημόσιος εκπαίδευσης είναι υπό την προστασίαν του Βουλευτικού σώματος» και

Άρθρο πζ': «Συστηματικώς να οργανισθή η εκπαίδευσης της νεολαίας και να εισαχθεί καθ όλην την Επικράτειαν η Αλληλοδιδασκτική μέθοδος από την Διοίκησιν».

Με τις νέες ρυθμίσεις λαμβάνονται κάποιες σημαντικές αποφάσεις. Αρχικά, ορίζεται ως κατευθυντήρια οδηγία η συστηματική οργάνωση της εκπαίδευσης και ως ένα πρώτο μέτρο η εισαγωγή της αλληλοδιδασκτικής ως κυρίαρχης εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιλέγοντας την αλληλοδιδασκτική ως μέθοδο εκπαίδευσης φανερώνεται η σταθερή και αταλάντευτη προσήλωση στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά πρότυπα. Επιπλέον, στις 5 Ιουλίου διορίστηκε ο Θεόδωρος Φαρμακίδης ως «Εφορος της Παιδείας και της ηθικής ανατροφής των Παίδων».

- Σχετικά με τη σύσταση Ακαδημίας και το σχολείο του Αργους, υποβλήθηκε ένα σχέδιο στη Βουλή στις 10 Απριλίου 1824 από τριάντα σημαίνοντες προσωπικότητες της εποχής. Το κατάστημα που θα έπαιρνε την επωνυμία Πρυτανείον ή Διατακτήριον ομοειδές με το της «Σοφής Γαλλίας», είχε σχεδιαστεί ως προς τον αριθμό των μελών του, τις ετήσιες συνδρομές, τον όρκο των μελών του, το έμβλημα της Ακαδημίας και τον σκοπό του, ο οποίος ήταν «η ηθική του Ελληνικού Έθνους βελτίωσιν, και των Επιστημών και τεχνών Βελτίωσιν». Λίγο αργότερα, στις 2 Ιουνίου 1824 η επιτροπή Γαζή θέτει κάποιες προτάσεις, οι οποίες μετά από πολλές αλλαγές κατέληξαν στο τελικό κείμενο σύμφωνα με το οποίο προτείνεται η ίδρυση: α) σχολείων «προκαταρκτικής και δημώδους αγωγής», β) «Λυκείων στις πρωτεύουσες των επαρχιών και τέλος γ)ενός τουλάχιστον Πανεπιστημίου με τέσσερις σχολές: Θεολογίας, Φιλοσοφίας, Νομικής και Ιατρικής.

Η επιτροπή Γαζή κρίνει απαραίτητη την ίδρυση πρότυπου Διδασκαλείου στο Αργος. Θεωρείται ότι το σχολείο του Αργους θα αποτελέσει μέσο διάδοσης της αλληλοδιδασκτικής σε ολόκληρη τη χώρα. Ως αρχιδιδάσκαλος επιλέγεται ο Γεννάδιος, ενώ σε ότι αφορά τη σύσταση Πανεπιστημίου δεν ευοδώθηκε και είχε την τύχη της προσπάθειας για τη σύσταση Ακαδημίας.

- Παράλληλα, ο Κωνσταντάς στην έκθεσή του αναφέρεται στην ίδρυση Ακαδημίας στο Αργος, Πανεπιστημίου σύμφωνα με την πρόταση της επιτροπής Γαζή, στο οποίο θα προσκληθούν όλοι «οι έλληνες σοφοί τους οποίους αι περιστάσεις κρατούν μακράν της Ελλάδος, ίνα έκαστος εξ' αυτών δυνηθή να μεταδώση εις το έθνος του τας γνώσεις». Η πρόθεση αυτή δηλώνει, κίνητρα για «επαναπατρισμό» των ελλήνων λογίων στο ελεύθερο Ελληνικό Κράτος. Συνεχίζει την έκθεση του δηλώνοντας πως η Κυβέρνηση σχεδιάζει να ιδρύσει στην πρωτεύουσα κάθε επαρχίας μία «σχολή πρωτεύουσα ή κεντρικής αλληλοδιδασκτικής μεθόδου ως και μία σχολή γραμματικής».
- Ενα άλλο θέμα που απασχολούσε ήταν το πρόγραμμα σπουδών στην Ακαδημία. Ειδικά στα μέσης εκπαίδευσης σχολεία σύμφωνα με τον Παπαδημητρίου, φαίνεται ότι το βάρος πέφτει στα γλωσσικά μαθήματα, στα φιλοσοφικά μαθήματα και τέλος στα μαθηματικά, ενώ για τα φυσιογνωστικά μαθήματα(φυσική, χημεία, φυτολογία, ζωολογία κ.α.) δε γίνεται καμία αναφορά.
- Στις 30 Ιανουαρίου του 1825 συγκροτήθηκε μια νέα επιτροπή για τη σύσταση νέων σχολείων. Το σχέδιο της επιτροπής περιελάμβανε τα παρακάτω: 1) Πρέπει όλοι οι Έλληνες από κάθε κοινωνική τάξη, να γνωρίζουν στοιχειώδη ανάγνωση και γραφή, 2) Τη σύσταση ενός Κεντρικού Σχολείου Αλληλοδιδασκτικής, τη σχολή του Αργους, 3) Η εκπαίδευση στη σχολή του Αργους θα γίνεται με δημόσια δαπάνη δέκα νέων, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε επαρχιακά σχολεία και θα εκπαιδεύσουν και τους υπόλοιπους, 4) Θεωρείται αναγκαία η τοποθέτηση δύο εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσα, της γαλλικής, της Ιστορίας και της Γεωγραφίας, 5) Κρίνεται

απαραίτητο μόνο ένα Λύκειο, το οποίο θα είναι ενσωματωμένο στη σχολή τους Αργούς, 6) Προτείνεται επίσης η πρόσβαση και η φοίτηση στα επαρχιακά σχολεία να είναι ελεύθερη για όλους τους Έλληνες, 7) Προτείνεται η χρηματοδότηση για τη σύσταση των επαρχιακών σχολείων. Παρουσιάζονται ωστόσο δύο νέα στοιχεία: α) Εισάγεται η ελεύθερη πρόσβαση στη φοίτηση όχι μόνο των Ελλήνων αλλά και των ξένων και β) Γίνεται αναφορά για την οικονομική ενίσχυση των υπό σύσταση σχολείων.

**Φωτεινή Βερβερίδου, Νικολέτα Δαστερίδη, Ιωάννα Κράββαρη,
Ραφαήλ Λάμπρογλου, Μαριλία Μπουναρτζή, Ευγενία Χαλκίδου**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Απόστολος Ε. Βακαλόπουλος, *Νέα Ελληνική Ιστορία*. Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1995.
- Αντώνης Μ. Πρέκας (επιμ.), *Το Σύνταγμα της Ελλάδος & Σύνοψη Συνταγματικής Ιστορίας*. Εκδόσεις Επένδυση Α.Ε., Αθήνα 2021.
- Έλενα Τάτσιου, *Εκπαίδευση και Εκπαιδευτική πολιτική κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης (1821-1827)*. Αλεξανδρούπολη 2020.